

10

anys treballant per renovar
l'educació ambiental davant
dels reptes de la sostenibilitat

FÒRUM **AMBIENTAL**
EDUCACIÓ **2000+8**

10 anys treballant per renovar l'EA davant dels reptes de la sostenibilitat

*No ens preguntem si estem totalment d'acord,
només si anem pel mateix camí (Goethe)*

**Del 21 al 23 de novembre de 2008
a Llançà (Alt Empordà). Casa de Cultura**

VIII FÒRUM D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Aquesta publicació recull les noves propostes i modificacions fetes al document d'objectius i línies estratègiques de l'any 2000. Està estructurat en quatre àmbits: 1) El marc conceptual: objectius, models i mètodes; 2) Instruments per créixer i consolidar-se: formació, participació, comunicació; 3) Escenaris i actors d'el sistema educatiu formal; 4) Educadors ambientals: xarxes i equipaments. També inclou les ponències, els pósters de les comunicacions i les valoracions posteriors a la trobada, que es va celebrar a Llançà del 21 al 23 de novembre de 2008.

El CD adjunt inclou el present document, juntament amb un recull de fotografies de la trobada i altres materials.

Coordinació editorial: Societat Catalana d'Educació Ambiental

Revisió i correcció: *Mariona Bigas i Ariadna Pomar,*

Secretàries tècniques de la SCEA

Fotografia: *Albert Torras, Elena Forcada i Mariona Bigas*

Disseny i impressió: *Ex-libris SCCL*

Dipòsit legal: *B-29405-2009*

ISBN: *978-84-932279-5-1*

© dels articles dels autors

© de la present edició: SCEA

Imprès en paper reciclat

Barcelona, juny 2009

Amb el suport de: *Diputació de Girona*

Obra social La Caixa

Generalitat de Catalunya - Departament de Medi Ambient i Habitatge

I la col·laboració de: *Ajuntament de Llançà*

Universitat de Vic

Terramar. Natura i Cultura

PRESENTACIÓ

El FÒRUM 2000 d'Educació Ambiental es va definir com un procés col·lectiu i dinàmic, de revisió, interacció i aprenentatge, un espai que ens donés l'ocasió d'avaluar els pressupòsits i les nostres pràctiques en educació ambiental i ens aportés elements per replantar-los i renovar-los en allò que consideréssim necessari. Ara, al municipi de Llançà, celebrem que fa 10 anys que la SCEA va organitzar la primera trobada d'aquest procés, i d'aquí a dos anys (en el proper Fòrum) celebrarem també el 25è aniversari de l'entitat. Pocs sabem fa 25 anys quin seria el camí que l'educació ambiental seguiria en el nostre país. Trobades com aquesta, malauradament poc habituals, tenen la finalitat de prioritzar la discussió, l'intercanvi d'opinions, la cooperació i el debat, de donar-nos el temps necessari per mirar enrere, treballar l'actualitat i poder preveure camins de futur.

Si mirem el camí fet, veiem iniciatives d'educació ambiental reebides, més o menys aïllades, en format d'escoles de natura i centres d'educació ambiental, amb professionals, programes i propostes educatives construïdes a partir del compromís de servei i la voluntat de contribuir a impulsar una altra manera d'entendre l'educació, que juntament amb la tasca d'un professorat valent i compromès dels centres educatius, feia que Catalunya fos un país visitat i de referència en aquest camp.

Propostes pioneres i innovadores en aquest marc formatiu han desaparegut, i a algunes d'elles els hi queden pocs anys de vida. No és ara un moment per fer un llistat de programes i projectes impulsats per equipaments d'educació ambiental emblemàtics que han deixat de donar el seu servei, no crec que sigui fins i tot un indicador de l'estat de l'educació ambiental al nostre país. Actualment hem d'aprendre d'iniciatives i propostes que es desenvolupen en altres territoris.

No és hora de preguntar-nos els perquè de senders perduts, moltes poden ser les causes que han fet que, professionals d'aquest camp, hagin deixat aquest camí per formar part d'experiències més segures econòmicament i amb més recolzament.

La llavor, però, ha fet fruit i s'ha escampat també als docents i a les aules. Els centres educatius tenen davant seu el repte de promoure el desenvolupament d'una educació per a la sostenibilitat per a participar en la capacitat de ciutadans crítics lliures i democràtics, i és en aquest context que treballam per una educació que doni resposta a les necessitats i als reptes de l'època en què vivim. Per avançar en aquest camí ens cal avaluar per millorar, sessions de treball com aquestes, fruit de la reflexió i l'autocrítica, propiciar l'intercanvi i augmentar la implicació per afrontar amb més garanties d'èxit objectius comuns. Per això ens felicitem d'aquestes deu trobades, i ho compartim amb tots els que heu participat en aquest Fòrum, presentant comunicacions i fomentant el debat comú, els que ho heu fet avui a Llançà per primera vegada i especialment en els que ens heu acompanyat i heu fet possible totes les altres anterior trobades. És just fer un agraïment especial a la Teresa Franquesa i la junta que li feia costat, quan van impulsar el primer Fòrum de la SCEA fa deu anys. Bufem doncs, aquesta simbòlica espelma d'aniversari, amb el desig d'un futur confessat, el de ser més i millors els que compartim aquest compromís i millors en el nostre treball. És per aquesta voluntat d'avançar conjuntament, que hem escollit en aquesta ocasió, un pensament de Goethe:

No ens preguntem si estem totalment d'acord, només si anem pel mateix camí

Un agraïment especial a l'Ajuntament de Llançà per la bona acollida i facilitats rebudes a l'hora de fer-ho en aquesta Vila.

Lluís Pagespetit i Blancafort
President de la SCEA